

Edited by
Christie McDonald and Stanley Hoffmann

Freedom

DESCARTES
Philosophy
Mathematics & P

Stephen Gaukham

**Adéu a les Humanitats
o canvi de paradigma**

► <http://blogs.uab.cat/revistacampus>
facebook.com/RevCampusUAB
twitter: @RevCampusUAB
revistacampusuab@gmail.com

DIRECTOR
Antoni Reig

SOTSDIRECTORA
Pepa Badell
(Producció, maquetació i xarxes socials)

SOTSDIRECTORA
Elvira Altés (Edició)

CONSELL EDITORIAL
Marta Corcoy, Miquel Àngel Linares,
Manuel López, Xavier Mas de Xaxàs,
Antoni Merino, Fernando Sabés,
Jaume Soriano, Toni Castel

DISSENY ORIGINAL
Pepa Badell

SECRETARIA DE REDACCIÓ
Marta Hernández

REDACCIÓ
Stella Aguiar, Sílvia Alarcón, Andrea Aliau,
Ivet Carbajo, Belén Ciudad, Irene Ezquerro,
Sandra García, José A. Noguera, Ada Mullol,
Carmen Segura, Anna Torres, Núria Torres

FOTOGRAFIA
Marta Hernández, Patricia Bazaga,
Eva Garrido, Sonia Pavón

MAQUETACIÓ
Juan Gómez, Montse Carrasco, Marina Solà

EDICIÓ
David Torrens, Carina García

FOTO PORTADA: Eva Garrido

ADREÇA
Facultat de Ciències de la Comunicació,
Universitat Autònoma de Barcelona
(UAB), Edifici I, Aula I2-117,
08193 Bellaterra (Barcelona)
TELÈFON 935813288

EDITA
Facultat de Ciències de la Comunicació, UAB

PREIMPRESSIÓ I IMPRESSIÓ: Gratesa

núm 60
febrer 2012

La formació humanística

El món, les societats humanes, estan canviant a gran velocitat, en tots els sentits. En el camp de la formació i, més concretament, en el món universitari i en el context de les societats occidentals, les transformacions són profundes i afecten el nucli del mateix sentit de la tasca d'ensenyament i de la investigació i la recerca.

► **Antoni Reig**
Director

El neoliberalisme ha modificat les mentalitats col·lectives, els mercats han imposat les seves lleis al conjunt social i la universitat viu la transformació dels seus objectius seguint les pautes socioeconòmiques dominants. I en tot aquest procés va desapareixent o minvant de manera progressiva l'ensenyament de les Humanitats, el contingut de les quals era present en la quasi totalitat de les branques del saber. Una pèrdua a favor de les aplicacions del saber al mercat de treball.

Ens hem preguntat i hem intentat fer una reflexió sobre l'estat de l'ensenyament de les Humanitats, del saber clàssic a la nostra Universitat buscant, com sempre, diferents punts de vista i opinions contrastades. No es tracta de menysvalorar els enormes avenços de la tecnologia, que en les seves diverses aplicacions forma part integrant de la nostra vida quotidiana, ni desqualificar plantejaments que a molts poden semblar purament mercantilistes, sinó veure el lloc que ocupa (encara) en l'ensenyament universitari la formació humanística i impulsar la reflexió a l'entorn d'aquest canvi de paradigma.

La universitat ha d'estar connectada amb la societat i les seves evolucions i, en conseqüència, no pot ignorar les demandes del mercat de treball. Però tampoc pot perdre les seves arrels i el seu sentit de formar persones (no sols tècnics, especialistes), amb uns coneixements el més complets possibles, amb capacitat de reflexió i de crítica.

► **En el context de les societats occidentals les transformacions són profundes i afecten el nucli del mateix sentit de la tasca d'ensenyament i de la investigació i la recerca**

↘ Llums i ombres sobre els serveis que presten els **RESTAURANTS** que estan ubicats al nostre campus universitari.

↘ **14**

SONIA PAVÓN

↘ La nostra Universitat acull una **UNITAT** especialitzada en el tractament de les situacions traumàtiques.

PATRICIA BAZAGA

↘ La plaça Cívica, eix central del nostre campus, genera problemes quan **PLOU** més del compte.

↘ **24**

SONIA PAVÓN

↘ **L'ART** en forma d'escultures i monuments, com les quatre columnes, forma part del patrimoni de la nostra Universitat.

LAURA MONEDERO

EDITORIAL: La formació humanística

OPINIÓ: La cultura clàssica en els actuals ensenyaments

ENTREVISTA: La fotògrafa Colita, doctora honoris causa, comunica la seva experiència

CRÒNICA: La Ploma d'Or, el reconeixement d'una feina ben feta

PERFIL: Dídac Flores, estudiant i actor musical

2

10

18

21

31

febrer 2012

En les últimes dècades, la universitat ha anat evolucionant i, segons alguns estudiosos, hi ha hagut un canvi en la seva concepció. S'ha passat de la formació de persones a la formació de professionals que han de saber usar eficientment les noves tecnologies. Aquest canvi s'ha vist accentuat per la implantació del pla Bolonya.

FOTOS: EVA GARRIDO

**Durant els últims anys,
a la universitat s'ha anat
instaurant una metodologia
docent basada
en la formació contínua
i grupal dels alumnes.
Alhora, la solidesa
cultural individual
ha anat perdent rellevància.
Així doncs, cal esbrinar
quina és actualment
la situació de les carreres
intel·lectuals que anys
enrere se centraven
en la formació cultural
dels individus i fomentaven
el desenvolupament
del pensament abstracte.
Qui s'interessa, ara,
per les Humanitats,
les Llengües Clàssiques
o la Història Antiga?**

La crisi humanística de la universitat

Des del seu naixement a Bolonya i París durant l'Edat Mitjana, la universitat ha estat un punt clau a Occident i ha servit per fomentar la democràcia, la il·lustració i la modernitat, com afirma Albert Chillón, professor de Periodisme del Departament de Mitjans, Comunicació i Cultura i director del Màster en Comunicació, Periodisme i Humanitats. La universitat, que ve del llatí, *universitas*, que ve d'*unus* i *versus* (cap a la unitat) i que, com comenta el professor de Periodisme, abans estava orientada a educar els estudiants com a persones i ciutadans, ara està immersa en una

greu crisi i s'ha anat desintegrant en les últimes dècades, convertint-se en una poliversitat, un lloc on es fragmenten els sabers. Chillón proposa revertir la disgregació d'aquesta poliversitat i reintegrar les diferents branques del saber, tant científiques com humanístiques, en un tronc comú en l'educació de tothom, fent que la missió principal de la universitat sigui la cultural, mitjançant el cultiu de la reflexió i la crítica.

En la mateixa línia argumentativa, Joan Gómez Pallarès, catedràtic de l'Àrea de Filologia Llatina del Departament de Ciències de l'Antiguitat i

de l'Edat Mitjana, afirma que s'han perdut "les millors essències del ser universitari", ja que hi ha "molta preocupació pel finançament, l'organització i l'avaluació i menys per ensenyar i aprendre". Segons Chillón, fa dècades que es va iniciar una amputació dels sabers crítics i humanístics per part de les autoritats acadèmiques i els governs, capficats en "apagar la flama de les ciències humanes just quan aquestes són més necessàries" i amb Bolonya, diu, aquest fet s'ha consumat. "El lamentable de que eliminin les humanitats és que s'està suprimint la pedagogia

➤ “El lamentable de que eliminin les humanitats és que **s’està suprimint la pedagogia** de l’humanisme”

➤ “**Contraposar cultura i instruments** no té sentit, es demanen mútuament. Potser el que cal és un cert equilibri”

➤ “El progrés, necessari i desitjable, no ha de ser a costa de **tallar els nostres lligams amb el passat**, hem de seguir enriquint-nos del diàleg amb les generacions més antigues”

➤ La universitat, un espai de **REFLEXIÓ CRÍTICA** i alhora, de lleure

de l’humanisme. És un problema que depassa l’àmbit universitari i que toca de ple al cor de la vida social”, comenta Chillón, que considera preocupant el fet que la societat actual s’estigui tornant purament racional i instrumental, fortament creient en una “religió economicista” on predominin els valors del benefici, el guany, la productivitat i la optimització. “Això no és una universitat, és una farsa. Una universitat és un lloc on es faculta la gent en la formació cultural, en l’hàbit de pensar, de dubtar, de discentir i de discrepar. I les facultats no estan formant la gent per pensar ni per reflexionar. El que fan

és fabricar operaris capacitats en habilitats purament instrumentals, en el millor dels casos”, afirma contundent. Aquest procés de “degradació de l’esperit universitari” ha estat consonant amb una progressiva massificació i un “procés de privatització encoberta” de la universitat, segons comenta Chillón. En canvi, Jordi Cortadella, professor d’Història Antiga de la UAB afirma: “Per a mi l’ensenyament universitari és bàsicament dues coses: professors amb ganes d’ensenyar allò que saben i alumnes amb ganes d’aprendre, de superar-se i canviar la realitat que els envolta, i no veig que hi hagi

mancança ni d’una cosa ni de l’altra a l’actual universitat”.

La fi de les carreres de lletres?

Des que a la UAB s’ha implantat l’Espai Europeu d’Educació Superior (Bolonya) s’ha intentat passar d’un ensenyament més discursiu, basat en classes magistrals, a un altre centrat en el desenvolupament d’habilitats i, progressivament, s’ha anat introduint l’ús de noves tecnologies en els diferents estudis. Pilar Benejam, doctora en Pedagogia a la UAB, considera que la introducció de

noves tecnologies és un factor positiu, ja que agilitza la comunicació entre professorat i alumnat. "Contraposar cultura i instruments no té sentit, es demanen mútuament. Potser el que cal és un cert equilibri", afirma. D'altra banda, Cortadella considera que és indubtable que darrere les reformes de l'ensenyament universitari hi ha una tendència a prioritzar els sabers pràctics o instrumentals als purament teòrics o especulatius. A tota societat sempre hi ha hagut un interès pels aspectes culturals, l'especulació i la reflexió intel·lectual, però potser el que cal preguntar-se és si la societat actual es

pot permetre subvencionar el saber especulatiu. Hi tenen lloc, les humanitats i la reflexió filosòfica, en l'actual societat capitalista? "Calen tants historiadors? Tants filòlegs? Tants filòsofs?", es pregunta Cortadella. Si aquesta faceta humana i social seguirà girant al voltant de la universitat, com en els darrers cent anys, o al voltant d'altres institucions encara per aparèixer, "el futur ens ho dirà", conclou Cortadella.

Excés d'especialització

Hi ha qui considera que l'educació actual s'enfronta al perill de tendir

cada cop més cap a un excés d'especialització que pot fer perdre la visió general de l'ésser humà i del món. És el cas de Pilar Benejam, que afirma que "s'han imposat els interessos del professorat per sobre del que realment necessiten els alumnes". No obstant, les humanitats requereixen una cultura general àmplia, ja que la rapidesa i intensitat dels canvis socioculturals requereixen competències genèriques transversals i polivalents i, segons la pedagoga, gran part de l'alumnat d'aquests departaments no trobarà feina en la seva especialitat, per la qual cosa han de tenir coneixements

➤ Petits actes de militància

Davant l'arraconament de les Humanitats i les Llengües Clàssiques a la UAB hi estan havent diverses iniciatives que pretenen reivindicar aquests àmbits. Són el que l'Albert Chillón, professor de Periodisme, qualifica de "petits actes de militància necessaris". Un exemple és el nou Màster en Comunicació, Periodisme i Humanitats que s'ha iniciat aquest gener, i que pretén reivindicar i oferir una educació generalista de les Humanitats. Una altra iniciativa és la de l'Equip de Formació i Innovació de les Llengües i Cultura Clàssiques, del qual forma part Sebastià Giralt. Una de les línies de treball d'aquesta entitat és l'aprofundiment de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació en l'aprenentatge de la cultura i les Llengües clàssiques.

➤ Tot i que hi ha nombroses **AULES PLENES**, hi ha matèries amb escàs alumnat

més àmplis. Sebastià Giralt, professor de Filologia Llatina i coordinador del grau d'Estudis Clàssics, considera que un risc que pot obstaculitzar el progrés en l'ensenyament és la ruptura amb tot el què ens ha precedit, desprendre'ns dels coneixements que ens permeten comprendre'ls. "El progrés, necessari i desitjable, no ha de ser a costa de tallar els nostres lligams amb el passat, hem de seguir enriquint-nos del diàleg amb les generacions més antigues", comenta. Giralt considera, però, que els classicistes també s'han d'adaptar al nou món i saber trobar allò que els clàssics poden aportar a la societat

actual. Gómez afirma que una de les raons més importants del canvi que s'ha donat en l'ensenyament és precisament aquesta. "Els professors universitaris han hagut de reconèixer i adaptar-se a un nou tipus d'estudiant que entrava a la universitat amb hàbits d'aprenentatge, coneixements i habilitats diferents".

En el cas de les clàssiques, comenta, s'ha passat d'una fase en què els estudiants tenien una certa capacitat de llegir, traduir i comentar, a una altra on s'ha fet necessari donar una formació lingüística bàsica als nous estudiants. No obstant, Gómez troba a faltar i rei-

vindica el plaer de la lectura i l'afany de conèixer per un mateix com a motors del progrés del propi coneixement. En aquest aspecte, Giralt mostra preocupació envers els indicis de pèrdua de capacitat de concentració i de reflexió i la lectura atenta de les grans obres de la literatura per part dels alumnes, "en el format que sigui". Chillón parla de l'aparició d'una neollengua incapaç de designar i articular el coneixement que tenim sobre la realitat. Una de les característiques d'aquesta neollengua és la tendència a recórrer a tòpics i clixés contínuament, i que té com a conseqüència l'empobriment del pen-

sament. Però la predisposició dels alumnes envers les carreres humanístiques sembla que no ha canviat. "Si fa no fa, segueixen arribant una xifra semblant d'estudiants amb ganes de conèixer a fons el món clàssic. El que ha canviat és la formació amb què arriben i la manera com treballem", afirma Joan Gómez.

Té futur la universitat actual?

"L'ensenyament universitari està canviant. La universitat també. Això no és dolent, fins i tot si el canvi porta a la desaparició de la universitat tal com la coneixem avui en dia. Això voldria dir

que la universitat d'abans ha deixat de ser útil a la societat", afirma Jordi Cortadella. Defugint els gremialismes, considera que la Història Antiga "no és ni més necessària ni menys que la història medieval, o la moderna, o la prehistòria, ja que totes elles formen part de l'interès pel passat, que mai desapareixerà perquè el passat ens defineix, com a individus i com a comunitat". Giralt afirma que "no cal ser l'oracle de Delfos per predir que els propers anys suposaran un important retrocés per a la universitat, igual que per al conjunt de la nostra societat", encara que té l'esperança que aquesta

no giri l'esquena a aquelles ciències que ens permeten comprendre els aspectes de l'ésser humà que són permanents al llarg dels segles. Gómez, més esperançat, afirma: "El dia que falti l'afany per conèixer, per compartir, per debatre i discutir, per progressar com a estudiosos, aquest dia la universitat començarà a desaparèixer de veritat i, amb ella, l'ensenyament de les llengües clàssiques. Però crec que aquest dia encara queda lluny!".

 Ada Mullaol
David Torrens

Raonar un adéu

És possible una educació sostinguda per la cultura clàssica? Actualment, la resposta és no. Des de la caiguda de la jerarquia intel·lectual com a norma de conducta a la universitat, a Espanya ha mancat una recepció que situés l'estudi dels clàssics grecollatins com a fonament del saber humanístic. Ara, tan sols coneixen grec o llatí uns quants experts en aquestes matèries; abans, en canvi, era un valor estès a les lletres i fins i tot més enllà. Metges i advocats eren capaços de llegir-los i valorar-los. Entre la gent de la meua generació, la lectura d'un C. M. Bowra era habitual; fins i tot obligada. Formava part d'un hàbit cultural, com anar al cinema o debatre una obra de teatre.

L'actual crisi intel·lectual espanyola se sosté en la tràgica pèrdua d'aquests procediments del coneixement. L'especialització ha ampliat el rendiment d'un àrea de coneixements, però ha atrofiat el seu creixement a llarg termini. Com a norma general, els estudiants afectats després d'anys d'eficient burocratització no han comprès, fins que no ha sigut massa tard, l'efecte destructor d'una educació sense fonaments de raó, és a dir, sense base en la lectura dels textos clàssics en les seves llengües; i tampoc han advertit la lenta però irreversible arribada als llocs d'ensenyament de docents d'estil apocat, completament aliens a la regla d'or del nostre temps: tota informació sense comunicació no és informació.

Els professors d'allò políticament correcte amb la seva hostilitat cap al cànon humanista dels grans mestres i figures estel·lars de la intel·lectualitat europea han causat seriosos danys en la qualitat de l'educació de les llicenciatures a les nostres facultats. Les noves formes d'accés a la lectura dels clàssics han rebutjat el vell historicisme de la filologia germànica, i han proposat un accés a la literatura grega i llatina, bàsicament deslligada del context històric. Aquest ha estat el terreny ideal per a les explicacions basades en el paradigma saussurià que remunta als anys 40 però que entre nosaltres va arribar més tard sota la influència de les teories sobre el discurs.

El paper positiu de les institucions en la formació de ciutadans ha estat menyspreat. Allò que s'aprenia amb un rigorós sistema filològic va passar a dependre d'una xarxa pedagògica on allò clàssic es va convertir en una simple àrea de coneixements. L'ahistoricisme, en convertir-se en la norma dels programes d'estudis, ha provocat una creixent falta d'interès per aquesta matèria. Avui, als políticament correctes centres d'ensenyament superior d'Espanya, les qüestions de qualitat, aprenentatge i distinció intel·lectual han passat de moda, amb la mateixa intensitat que l'estudi dels clàssics. Adéu, doncs, a tot això; trigarà a tornar, si és que ho fa.

➡ **José Enrique Ruiz-Domènec**
Catedràtic. Departament de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana

➡ **L'especialització ha ampliat el rendiment d'un àrea de coneixements, però ha atrofiat el seu creixement a llarg termini**

La cultura clàssica en l'ensenyament de la Medicina actual

Si haguéssim de localitzar el que resta de la cultura clàssica en l'ensenyament actual de la Medicina sense caure en un anacronisme infèril, possiblement ens hauriem de conformar amb assenyalar només la morfologia de les arrels grecollatines que configuren la immensa majoria dels termes mèdics. El seu significat, però, s'ha anat modificant al servei de les doctrines que, des de l'antiguitat clàssica i durant 25 segles, s'han desenvolupat fins a l'actualitat en la tradició occidental.

Si, en canvi, busquéssim la presència del fet cultural en els plans d'estudis mèdics actuals podríem descobrir que recullen la tradició humanística, no difosa de manera transversal en la majoria de les seves assignatures, sinó de manera minoritària en algunes matèries concretes, com la Història de la Medicina, la Bioètica o l'Antropologia i la Sociologia mèdiques.

L'abandonament dels vestigis humanistes en la doctrina mèdica va ser fruit del procés de positivització que la Medicina va patir durant el segle XIX i que la va abocar a regir-se exclusivament pels postulats de la física, de la química i de la biologia i a enterrar definitivament més de dos mil anys de pensament clàssic. La medicina, tot i tardanament, ingressava així en la *modernitat* científica.

Però, a l'inrevés del que va passar a les facultats de ciències, on no hi va haver lloc per a les disciplines *ideogràfiques*, les facultats de Medicina van permetre l'existència de les ciències sociomèdiques, degut potser a l'evidència inevitable que els processos de salut i de malaltia no eren només biològics sinó que, des d'un punt de vista col·lectiu, també tenien conseqüències socials i polítiques. Aquest fenomen es va posar de manifest en alguns països europeus, les facultats de Medicina dels quals van incloure la Història de la Medicina als seus currículums com a matèria troncal, cosa que va comportar la contractació de professorat permanent i el reconeixement d'aquesta disciplina universitària en un procés que, a l'Estat espanyol, es va consolidar a les darreres dècades del segle passat.

Per tant, podem afirmar que en els estudis actuals de Medicina hi ha disciplines que poden ajudar els futurs professionals de les ciències mèdiques a pensar de forma crítica, a valorar els aspectes culturals dins dels fenòmens de salut i de malaltia, a comprendre que els coneixements científics no es poden definir aïllats dels seus contextos culturals, socials, econòmics i polítics, que la lògica i la filosofia són tan necessàries com l'aritmètica i la geometria. Una cosa ja *re-coneguda* per l'humanisme renaixentista europeu.

 Jorge Molero Mesa
Professor titular d'Història de la Ciència
Facultat de Medicina UAB

➤ Les facultats de Medicina van permetre l'existència de les ciències sociomèdiques, degut potser a l'evidència inevitable que els processos de salut i de malaltia no eren només biològics

La tradició clàssica: una definició universal de la realitat

Fa ja uns anys, al pis que compartia com estudiant, una tarda un company va venir a veure'm per dir-me que a la tele feien una versió de l'*Agamèmnon* de Sòfocles, protagonitzada per Jack Nicholson. Era impossible, així que encuriosit del tot, vaig anar a veure de què es tractava. La pel·lícula es deia *El carter sempre truca dues vegades*, i efectivament, a més d'un clàssic del cinema negre, el film és també una reversió de l'*Agammènon*. Fins on pot arribar, doncs, la cultura clàssica? Diria jo que d'una manera o altra el nostre món està plenament impregnat per la tradició establerta a l'Antiguitat. I malgrat aquesta sentència i a que no hi ha "res de nou sota el sol", penso també que el més interessant encara ha d'arribar. La nostra societat, obsessionada amb l'originalitat, de vegades oblida el plaer de la retrobada, de la relectura, de la redefinició. En aquest sentit, la tradició clàssica és com una mena d'escola del *remake*, però a l'engròs, aplicable (i aplicat) a tota producció cultural i a qualsevol forma de comprensió de la realitat. No és *Matrix* una mena de mite de la caverna? I tant que sí, però a banda d'una mena de *Plató Remixed*, és també quelcom més.

ESTELA AGUIAR

 Borja Antela
Professor. Departament de Ciències
de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana

El problema, de vegades, resulta del fet de dur la tradició clàssica a l'aula. Encara diria més: dur la tradició clàssica a l'aula i tancar-la allà. Sempre he dit que l'eina fonamental de l'historiador és la imaginació. Però, a l'aula, sovint oblidem imaginar i només volem posar límits. Això és conseqüència de la definició de continguts, de les fronteres de l'assignatura, de voler saber fins on han d'estudiar o què entra a l'examen, etc.

➤ La tradició clàssica és, en el fons, una forma d'imaginar la realitat: agafar una explicació universal de les emocions humanes

El curs passat feia classe a un grup força heterogeni d'alumnes, incloent filologies, art, geografia, ordenació del territori, etc., i pensava sovint com m'ho faria per explicar l'Antiguitat a estudiants que no tenen res a veure amb el món antic. El cinema és sempre una bona forma, perquè serveix per donar un cop de mà a la imaginació. Alhora, les pel·lícules són pulsions del temps contemporani, malgrat estiguin disfressades de passat. Però això no garanteix l'interès de l'alumnat. Per això vam provar d'experimentar amb la tradició clàssica.

La tradició clàssica és, en el fons, una forma d'imaginar la realitat: agafar una explicació universal de les emocions humanes (d'aquelles que et fan tremolar a la foscor quan hi penses, d'aquelles que recordes de cop les nits que no pots dormir) i fer-la teva i dels qui t'envolten. Per això els clàssics són clàssics, precisament. Pots canviar-los completament de forma, però el seu contingut, que és el ressò de la consciència, no s'esborra. Ni s'esborrarà. Per això de vegades és tan fàcil transgredir la tradició i arribar als clàssics. Perquè, malgrat tot, sempre segueixen presents.

"La contribució femenina és fonamental"

➤ **Mª DOLORS GARCIA**
Premi Internacional Geocrítica 2011

➤ **Mª DOLORS GARCIA**
és catedràtica de la UAB.

ARXIU

Quina part de la seva tasca com a investigadora considera més rellevant?

La meua tasca com a introductora de la perspectiva de gènere en diversos camps de la Geografia.

Què s'entén per Geografia de gènere?

És aquella perspectiva de la Geografia humana que integra la categoria de gènere, és a dir, que té en compte les diferències que hi ha entre homes i dones.

Es considera innovadora per haver tractat aquesta temàtica en Geografia?

Al món de la Geografia espanyola i llatinoamericana crec que sí. Em vaig inspirar molt en els temes que tractaven les meves col·legues britàniques i nord-americanes, però em considero innovadora perquè ho he introduït en un context molt diferent de les disciplines geogràfiques catalana i espanyola tradicionals.

Què va suposar per a vostè guanyar el Premi Internacional Geocrítica del 2011?

Va suposar un reconeixement com a geògrafa a nivell internacional i també un reconeixement de la Geografia de gènere, què potser ha estat una mica menystinguda, com en totes les disciplines.

Quina importància té la Geografia a Espanya? I en l'àmbit internacional?

Crec que la Geografia a Espanya té una importància tradicional. En l'actualitat, destaquem per les tècniques emprades, però crec que, com a innovació temàtica, les Geografies britànica i americana són capdavanteres.

La seva feina s'ha vist afectada pel polèmic pla Bolonya?

La meua feina no s'ha vist gaire afectada, perquè en l'àmbit docent de la Geografia sempre hem fet servir aquest sistema de treball més personalitzat, caracteritzat sobretot pels grups d'alumnes reduïts i l'abundància de debats oberts a classe.

De tots els seus treballs, de quin n'està més orgullosa i per què?

L'estudi del paper de la dona agricultora en l'empresa familiar, ja que sovint, en els censos de les explotacions agràries familiars, els únics que apareixen com a titulars són els homes. No obstant, la contribució femenina és fonamental i, per aquesta raó, és necessari que en prenguem consciència.

➤ **Carmen Segura**

febrer 2012

campus 13

Els preus dels restaurants de la Universitat, a judici

El campus de Bellaterra compta amb un total de deu establiments destinats al servei de la restauració. No posarem en dubte l'eficàcia d'aquest servei però, què se'n pot dir del preu? I de la qualitat?

Actualment, els deu bars/restaurants del campus estan gestionats per dues empreses catalanes de restauració col·lectiva: el grup Serhs Food Service i el grup Soterias Catering. Aquestes empreses accedeixen a la gestió dels establiments de la UAB, mitjançant un règim de concessió amb previ concurs públic. Així ens ho ha explicat la responsable de restauració de l'Autònoma, Montserrat Riba.

Els aspectes d'aquesta anàlisi atenen sobretot els preus del servei que reben els alumnes, que d'altra banda

són els principals responsables de que es serveixin més de 4.000 menús diaris als restaurants de tot el campus. Això sense comptar la quantitat de vegades que un alumne passa pel bar de la seva facultat o de qualsevol altra, per fer un cafè, una infusió o prendre un refrigeri; en la majoria dels casos, acompanyat per una peça de brioxeria o de qualsevol altre tipus de mos. A través d'una enquesta de preguntes concretes, hem fet un sondeig de l'opinió unànime estudiantil, aconseguint així una visió general col·lectiva sobre el tema.

EVA GARRIDO

➤ Els deu bars/restaurants del campus estan **gestionats** per dues empreses catalanes de restauració col·lectiva: el grup Serhs Food Service i el grup Soterias Catering

➤ "Porto quatre anys **desplaçant-me** als bars d'altres facultats per poder menjar alguna cosa que no sigui un entrepà o un plat combinat molt limitat"

➤ BARS I RESTAURANTS

són espais molt freqüentats per la major part d'alumnes i docents

Els resultats d'aquestes enquestes no deixen indiferent, ja que varien notablement depenent del bar examinat i del grup de restauració que ho porta.

Estudiants i enquestes

Entre els aspectes més rellevants trobem que en diverses ocasions l'alumnat es queixa de la falta d'unificació en els preus dels productes. Com han constatat alguns dels encarregats d'ambdós grups, aquesta unificació només queda contemplada a la llista de preus màxims autoritzada per la UAB, on únicament es reflecteix el cost dels menús, dels plats combinats, dels cafés i de les infusions. Davant d'aquesta situació, gran part de l'alumnat enquestat coincideix en mostrar la seva disconformitat, ja que, com bé declara Laura Garcia, una

estudiant de tercer d'Economia: "Molts dels estudiants optem per canviar de bar cercant-ne un de més econòmic a qualsevol altra facultat". En consonància amb aquesta opinió, Carlos López, estudiant de quart d'Enginyeria, afegeix: "Porto quatre anys de la meua vida desplaçant-me als bars d'altres facultats que no són la meua per poder menjar alguna cosa que no sigui un entrepà o un plat combinat molt limitat". Aquest testimoni, per tant, també al·ludeix a la qualitat i a la quantitat del servei, ja que la majoria dels estudiants també desitjaria entrepans més plens i plats menys pobres.

Aquesta situació es podria resoldre amb una unificació imminent de preus i també s'hauria d'eliminar qualsevol diferència en la qualitat i la quantitat de menjar en plats i entrepans, sigui quin

sigui el grup que porta l'establiment. Així doncs, la denúncia dels alumnes desapareixeria i els que paguen gaudirien d'un servei just per ells mateixos i per les seves butxaques.

Altres de les conclusions que s'han pogut extreure del sondeig mostren que el noranta per cent de l'estudiantat enquestat considera que els preus són excessius tractant-se d'una universitat pública. Aleshores, qui hauria de solucionar-ho seria directament el Servei de Restauració de l'Autònoma. Tot el campus necessita dels serveis de restauració i aquests serveis necessiten els alumnes. ¿Es podria fer realitat algun d'aquests suggeriments?

➤ **Carmen Segura**
Belén Ciudad

Es crea una unitat per tractar les situacions traumàtiques

La Unitat de Trauma, Crisi i Conflicte de Barcelona (UTCCB) es troba ubicada al campus de la UAB.

Les seqüeles psicològiques d'un accident o el diagnòstic d'una malaltia mental, són alguns dels casos en què intervé la UTCCB. Aquest centre va néixer a principis del 2011 després de més de tres anys de preparació. La unitat actua davant de qualsevol tipus de situació traumàtica i té com a objectiu prestar assistència psicològica especialitzada i altament qualificada. La directora del centre, Ingeborg Porcar, especifica que la unitat treballa en situacions crítiques, tant en els moments immediatament posteriors a l'impacte, com en tot allò

relatiu a l'assessorament i el seguiment posteriors.

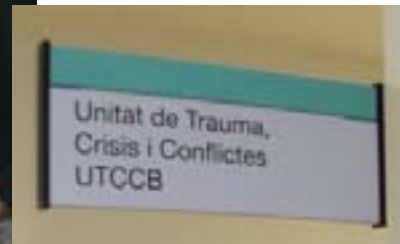
"Centrem el nostre treball en tres àmbits: el de l'assistència i intervenció, el de la docència i la investigació i, finalment, l'àrea de consultoria", detalla Porcar. El centre intervé quan s'esdevé un canvi brusc en la condició vital d'una persona o un col·lectiu, per exemple, les seqüeles d'un accident o el diagnòstic d'una malaltia, entre d'altres. "Aquesta assistència va dirigida a persones, famílies, grups de víctimes i afectats, organitzacions públiques i

PATRICIA BAZAGA

➤ Cada dia de l'any i sense interrupció, els professionals de la Unitat ofereixen els seus serveis

➤ "Centrem el nostre treball en tres àmbits: l'assistència i intervenció, la docència i la investigació i, finalment, l'àrea de consultoria"

➤ El centre d'**ASSISTÈNCIA** en actiu tots el dies de l'any.

privades i a la societat en general", enumera la directora de la UTCCB.

Servei permanent

Cada dia de l'any i sense interrupció, els professionals de la Unitat ofereixen els seus serveis a través del telèfon d'assistència gratuïta o per correu a grups de víctimes, famílies i afectats, a organitzacions públiques i privades, i a la societat en general. Ara per ara, el cost de l'assistència personalitzada de la UTCCB és similar a la d'un gabinet de psicòlegs. Segons explica la degana de Psicologia, Maite Martínez González, els membres integrants de la UTCCB són especialistes en la prevenció i tractament psicològic en l'àmbit d'emergències i crisis. Afegeix que aquest equip compta amb un grup de col·laboradors

que han estat prèviament seleccionats seguint criteris molt estrictes.

El fet d'estar ubicats al campus de la UAB es deu a la voluntat, tant de la facultat de psicologia, com dels components de la unitat. La Facultat de Psicologia va considerar que era una de les seves línies estratègiques per situar-se com a referent en el context europeu. Per això, actualment la UAB i aquesta facultat cedeixen espais del SIPEP, laboratori de prestació de Serveis, a la UTCCB. A més, la Universitat aporta el coneixement del seu personal docent i investigador que col·labora en la vessant formativa i de recerca.

➤ **José Noguera, Ada Mollol, Carina García, Sandra García i Irene Ezquerro**

➤ El primer centre en tot l'Estat

La UTCCB és el primer centre especialitzat en el tractament de situacions traumàtiques a nivell estatal i pren com a referència centres altament reconeguts a nivell internacional en l'abordatge del trauma, com Senter for Krise Psykologi AS de Bergen (Noruega), l'Israel Center for the Treatment of Psychotrauma de Jerusalem (Israel), i el Northern Ireland Centre for Trauma and Transformation d'Omagh (Irlanda). La degana de la Facultat de Psicologia de la UAB ha destacat que aquesta unitat és pionera, ja que és la primera que sorgeix fruit de la col·laboració amb la universitat pública i, en concret, des d'una Facultat de Psicologia.

"Sempre he trepitjat fort"

➤ ISABEL STEVA
HERNÁNDEZ, 'COLITA'
Fotògrafa
Doctora Honoris
Causa de la UAB

GEMMA BUENAVENTURA

Isabel Steva Hernández, àlies *Colita*, és una de les fotògrafes més importants del nostre país. Ha retratat personatges de la mida d'Orson Wells i Gabriel García Márquez. És periodista, artista i una agitadora social. La Universitat Autònoma de Barcelona l'ha guardonada amb el títol de Doctora Honoris Causa. Li molesta no tenir birret i diu que el que vol en aquesta etapa de la seva vida és vacillar una mica més.

Va créixer durant el franquisme. Què recorda d'aquella època i com va influir aquell ambient en la seva feina?

Vaig néixer el 1940, just acabada la guerra. La meua infància i adolescència van transcórrer al Sagrat Cor, un col·legi de monges. Vaig créixer dins d'una disciplina fèrria i ultraconservadora. El franquisme no ens deixava tenir passaports ni carnets de conduir i establia restriccions de lectura. Tot i això, a casa meua eren lliberals i podia llegir el que em donava la gana. El meu pare tenia una biblioteca i jo era una lectora voraç. Tot això m'ha servit després. He tingut una cultura heterodoxa. Sempre he sentit predilecció i m'he envoltat de gent intel·ligent, que m'aportava alguna cosa.

Va estudiar al Sagrat Cor, però es declara atea total. Com és això?

Jo sóc agnòstica: crec en allò que toco i que veig. No nego per sistema, és a dir, m'és igual que la gent del meu voltant cregui el que li doni la gana. A mi no em molesta en absolut que la gent pensi el que vulgui, només faltaria. Però jo crec en el que està demostrat i dubto de tota la resta.

Va aprendre el seu ofici de la mà d'Oriol Maspons, Julio Ubiña i Xavier Miserachs i diu que ells la van ensenyar a mirar. Es mira diferent per a fer una foto?

Clar que es mira diferent. El fotògraf és un catalitzador a través del qual interpre-

➤ “He tingut una cultura heterodoxa. Sempre he sentit predilecció i m’he envoltat de gent intel·ligent, que m’aportava quelcom”

➤ “Mai he tingut la sensació d’inferioritat davant de cap home”

➤ “Estic a favor de la revolta dels joves. Em considero una indignada més”

tes la realitat. Quatre fotògrafs et faran quatre fotos diferents d’un mateix tema. D’alguna manera es tracta de *xupar la realitat* i transformar-la en fotografia.

No la va asfixiar mai viure sense una nòmina fixa?

He hagut d’acostumar-me a viure sobre una corda i sense xarxa. A més, el 90% de les feines solien ser propostes. Per exemple, te’n vas a un ajuntament, els fas una proposta, negocies, et paguen, te’n vas al poble i fas el llibre. Són llibres alimentaris, com deia Buñuel, llibres que fas per a menjar. Jo en vaig fer molts i no són obres personals, sinó una feina professional. Quan pots donar-li un toc creatiu a una feina alimentària és quan es disfruta i tens fotografies de les quals pots estar contenta. He arribat amb la llengua fora, però he arribat, i fins avui visc de la fotografia.

Per què Colita de nom artístic?

Perquè vaig néixer sota d’una col, com

en patufet. De petita, el meu pare em va posar Colita de sobrenom i em va quedar per la vida.

Es defineix com una periodista i no com una artista. Per què?

Jo sóc periodista i he treballat moltíssim en premsa. Vaig treballar per revistes dels 70 com *La Calle*, *Destino*, *Tele-Exprés* o *Interviu*, encara que l’última només en les seves primeres èpoques; quan es van convertir en premsa groga ho vaig deixar. La fotografia com un art va començar al segle XIX, imitant a la pintura, el que se’n diu pictorialisme. Llavors va sorgir la fotografia de premsa i els grans fotògrafs de premsa, Berenice Abbott o Germaine Krull, que no es consideren pintors o artistes, però sí que saben que la seva fotografia és molt important. Jo no pretenc fer una obra plàstica de la meua fotografia, ni una obra d’art, sinó una mera foto.

Va participar en moviments culturals, socials i polítics, com *La Gauche Divine* o la Nova Cançó. Què li sembla el moviment del 15-M?

La gran esperança de la civilització. Estic a favor de la revolta dels joves, com a protesta sèria, sense violència per a què almenys es reestableixi una mica més l’ordre moral. Em considero una indignada més. De fet, em vaig plantar a plaça Catalunya a fer fotos. Em vaig dir: això no t’ho perds. Vaig tenir la sensació, per olfacte periodístic, que era molt important el que s’estava produint allà i, realment, ho va ser.

Què la va fer decidir a emprendre aquesta professió?

Sempre em va resultar molt senzill. Vaig tenir la sort de començar a cobrar les fotos de seguida. Em vaig preguntar: si això ho paguen, per què no et guanyes la vida amb això? I vaig pensar, anem a provar.

Com va viure ser dona en un món d’homes?

Mai he tingut la sensació d’inferioritat davant de cap home. Sempre he trepitjat fort. Depèn del caràcter de cadascú.

Catalitzadora d’una època

➤ **1962** Treballa a l’arxiu de personatges de la pel·lícula ‘Los Tarantos’.

➤ **1965** Realitza la primera exposició, ‘Evocació al modernisme’.

➤ **1967** Col·labora amb el moviment de la Nova Cançó, realitzant campanyes de premsa i promoció.

➤ **1971** S’especialitza en retrat i forma part de la *Gauche Divine*.

➤ **1975** Fotografia ‘bailaores’ i en publica fotos a ‘Luces y Sombras del Flamenco’.

➤ **1978** Dirigeix el departament de fotografia de la revista ‘Vindicación Feminista’.

GEMMA BUENAVENTURA

➤ **COLITA**
transvestida de
Santa Il·luminata.

GEMMA BUENAVENTURA

M'he defensat com un gat panxa amunt, he treballat moltíssim. Si em preguntes: has treballat més que un home? No ho sé, però com un home, sí. Mai m'he considerat inferior, sinó moltes vegades superior. He vist al meu voltant autèntics desastres en amigues meves, però jo no he passat per això.

Vostè ha dit: "Espanya és un país de grans fotògrafs ignorats". Per què creu que succeeix?

Sí. Succeeix per la falta de cultura i per com s'ha manejat la fotografia a Catalunya durant els últims 30 anys, en els quals s'ha donat importància solament a la foto museística, i a la documental, històrica i testimonial no li han donat cap valor. Hem estat en mans de directors de museus que han concebut la fotografia solament com un element artístic per a penjar en una paret, sense contemplar que la fotografia documental també s'hi pot penjar i també té preu en el mercat. Admiren només els estrangers documentalistes com Cartier Bresson i

Ageron, i menyspreen l'extraordinària cantera de fotògrafs d'aquí, que va començar al segle XIX.

En quin punt es troba la realització del Centre Nacional de Fotografia per tenir cura del patrimoni fotogràfic català?

S'està discutint, treballant i posant les bases. Com que són un llistat de tots els fotògrafs catalans i de tots els fons fotogràfics de Catalunya, primer cal que sapiguem què tenim.

Sabem que està realitzant una recopilació per fer una antologia de fotògrafes pioneres del segle XIX. Com porta el projecte?

Tinc ja 400 fotògrafes professionals i domèstiques del món sencer. Hi havia molta artista domèstica al segle XIX, i hi porto quatre anys. No acabes mai, i de vegades tens un nom i res més. És apassionant, perquè quan trobes quelcom és com si fossis Sherlock Holmes descobrint un crim.

Creu que s'ignora les fotògrafes?

Totes les grans fotògrafes, excepte Lee Miller i Margaret Bourke-White, que tenien bons contractes, passaven més gana que el gos d'un cec. Hem de treballar més i hem de ser fortes, sinó, se'ns mengen.

Amb qui ha estat més còmode treballar, amb gent de carrer o amb celebritats?

A mi m'és igual. Són dues maneres de treballar diferents, però em sento còmoda amb les dues.

Amb quin personatge dels que ha retratat se n'aniria de copes? ¿Amb quin se n'aniria a una illa deserta?

A una illa deserta només hi aniria amb els meus gossos i els meus gats. Me n'aniria amb tants de copes... Més ben dit, ja hi he anat amb molts i ara no hi puc anar, perquè em moriria del fetge.

 Stella Aguiar
Anna Torres

Crònica
 Sílvia Alarcón Llamós

Un reconeixement a la feina ben feta

Compromís, responsabilitat i vocació són algunes de les virtuts que caracteritzen els periodistes Xavier Vinader, Rosa Maria Calaf i Josep Manuel Soler i Soler. Tots tres professionals del món de la comunicació han estat els guardonats en la cinquena edició de la Ploma d'Or 2011 per la seva trajectòria professional. L'Aula Magna de la Facultat de Ciències de la Comunicació ha estat l'escenari on s'han reunit Vinader, els representants de Soler i Soler i Rosa Maria Calaf, que no han pogut assistir a l'acte, i un centenar d'estudiants de Periodisme que observaven amb respecte i admiració tres models a seguir.

El professor de la Facultat de Ciències de la Comunicació Pepe Rodríguez ha estat l'encarregat de destacar els mèrits professionals de Vinader. Rodríguez ha explicat, amb el propi orgull d'amic, que "al costat d'en Xavier és impossible avorrir-se". Tot i haver rebut guardons tan importants com la Creu de Sant Jordi, Vinader ha mostrat una gran satisfacció en rebre la Ploma d'Or. Mentre pujava a recollir el guardó, la cançó de l'*Estaca*, de Llach, ha acompanyat aquest moment, creant un clima d'emoció i homenatge.

La cinquena edició de la Ploma d'Or també ha premiat el periodisme local de qualitat. En aquest cas, ha

estat Josep Manuel Soler i Soler qui ha rebut el guardó per la seva feina en un dels setmanaris més antics de Catalunya, l'*Eco de Sitges*. La projecció d'un documental, realitzat pels estudiants, ha acostat Soler i Soler a l'Aula Magna, on s'ha premiat tant la seva trajectòria periodística com els seus mèrits personals.

La tercera guardonada ha estat Rosa Maria Calaf, pel seu paper en l'època fundacional de TV3 així com per la seva internacionalitat, essent corresponsal de TVE a Moscou, Nova York o Hong Kong, entre moltes altres ciutats. A més, la seva preocupació pel medi ambient, la igualtat o diversos moviments socials ha fet que, des de la Facultat de Ciències de la Comunicació, es reconegui la seva trajectòria professional amb la Ploma d'Or 2011.

Durant dues hores el públic assistent ha pogut gaudir d'una representació del periodisme de qualitat de la mà d'uns professionals de referència, no només per a generacions passades i presents, sinó també per als futurs professionals de la comunicació.

➤ **En edicions anteriors es va premiar, entre d'altres, a Carles Sentís i Teresa Pàmies**

Cada universitari és un món, i cada món un univers

Durant molt de temps, les persones han anat creant estereotips sobre els altres, i l'entorn universitari no n'és una excepció. Als i a les estudiants se'ls han assignat diversos tòpics per la seva forma de parlar, actuar o vestir.

Any rere any, l'entorn universitari és víctima de falses concepcions sobre l'actitud de l'alumnat. Una prova d'això és l'estereotip més comú de l'estudiant relaxat que prefereix passar-ho bé davant el seu pas per la universitat. Però no tothom pensa igual. N'hi ha que tenen la imatge de l'universitari com a jove culte i seriós.

Però, què són els tòpics i els estereotips? El professor de Sociologia de la UAB, Òscar Rebollo, considera que són generalitzacions sobre les conductes humanes —en certa manera inevita-

bles—, perquè necessitem anticipar en alguna mesura els comportaments dels altres. En aquest sentit, assenyala que són formes de pensar en els altres —i en nosaltres mateixos—, que estan basades en llocs comuns, enraonies, tradicions, ideologies dominants, credos, propaganda, etc. que incorporem a la nostra forma de raonar i de pensar sense tenir en compte la nostra experiència.

Els prototips dels i les alumnes no es limiten únicament a la visió de la societat. Dins de la comunitat universitària s'han creat imatges predeterminades

EVA GARRIDO

➤ L' estereotip més comú és el de l'universitari que viu relaxadament i que prefereix passar-ho bé

➤ La vestimenta universitària, l'actitud i les aficions són només alguns paràmetres per fixar la imatge de l'alumnat

sobre els joves en funció de la carrera que estan cursant. Per exemple, la majoria dels informàtics són catalogats per l'alumnat enquestat com a "persones *friquis*" per tenir aficions com els videojocs o els còmics.

L'actitud, un factor determinant

Pel que fa als estudiants de Ciències Polítiques, tots semblen presentar un caràcter reservat i poc entusiasta, és a dir, la majoria són assenyats i no els agrada massa la festa. Com a afició principal tenen la lectura i, en molts casos, també els ordinadors. No se segueixen un estil de música en concret sinó que la música que escolten és força diversificada.

Els gustos i aficions ajuden a identificar quin és el perfil de cada estudiant, però la seva actitud pot ser encara més determinant a l'hora d'esbrinar quina és la seva possible professió. Si entén el significat de sigles com HTA, MPOC i RR2T, consumeix més cafè que aigua durant el dia, o dedica molts caps de setmana a estudiar, probablement respongui al perfil d'estudiant de Medicina. Se sol dir que els alumnes de carreres de Ciències de la Salut es converteixen en persones fredes i amb poca vida social. No obstant això, gran part de l'alumnat consultat coincideix quan afirma que aquest tipus d'estudis fan que una persona es torni més forta i decidida. Els i les estudiants de Medicina solen ser joves organitzats, aplicats i que desenvolupen un gran hàbit d'estudi.

Ara bé, si tota l'estona parlen de personatges com Plató, Habermas o Aristòtil, odien els clixés, són escèptics, o qüestionen què és l'ésser, podrien respondre a les característiques que s'associen al futur professional de la filosofia. Al marge dels estereotips, gran part dels alumnes de Filosofia es consideren individus inquietos, inconformistes i amb esperit crític.

La vestimenta universitària també es troba en el punt de mira. A cada facultat s'hi poden apreciar diferents estils. Per exemple, l'alumnat d'Informàtica probablement no vesteix de la mateixa forma que els que estudien ADE. Una prova d'això podria radicar en la formalitat dels futurs empresaris que han d'exercir un rol executiu. En canvi, una persona que es dedica a la informàtica vestiria d'una manera més espontània o simplement no li donaria massa importància al seu *look*. Però sempre hi ha excepcions, i per això no hauríem de caure en els tòpics, ja que cada persona és un món.

➤ José Noguera, David Torrens
i Ivet Carbajo

Plaça Cívica de tots, responsabilitats de ningú

Més d'un miler d'estudiants passen cada dia per la plaça Cívica. En aquest espai, enllaç entre la majoria de facultats i comerços de la Universitat, quan hi ha fortes pluges es formen grans tolls i inundacions als comerços per una mala canalització en la seva infraestructura. Uns problemes que, per ara, no s'han solucionat, ja que ningú se'n responsabilitza.

Una estudiant creua els grans **BASSALS** que causa la pluja a la plaça Cívica.

SONIA PAVÓN

En època de tardor i hivern, les fortes pluges provoquen problemes en la majoria de desplaçaments: transport públic i circulació per carretera. La Universitat i, concretament, la plaça Cívica, no queda exempta d'aquests mals de cap que provoquen que més d'un, si es deixa el paraigües a casa, es mulli de cap a peus. Són molts els

estudiants que, per accedir a la seva facultat o simplement per creuar la plaça, han d'esquivar grans bassals per no xopar-se els peus. És evident que la formació d'alguns bassals és inevitable, però tenint en compte que la infraestructura es va remodelar l'any 1996, problemes com aquests haurien de ser minoritaris.

La Cívica compta amb una llarga història. La primera fase de construcció fou l'any 1971, juntament amb la creació del Rectorat i la Facultat de Ciències, de la mà de la constructora CFI, formada per tres empreses associades. Quasi 20 anys després, al 1996, la plaça va tenir una primera remodelació, feta per l'empresa Contratas y Obras,

➤ La plaça Cívica en xifres

La construcció de la plaça Cívica, juntament amb la del Rectorat i la Facultat de Ciències, va tenir un cost total de 1.000 milions de pessetes. La seva posterior remodelació, finançada per l'Ajuntament de Cerdanyola, la Diputació de Barcelona, empreses privades i la mateixa Universitat, va costar 1.005 milions de pessetes. A més, aquesta remodelació s'ha finançat amb els beneficis que generen el lloguer dels comerços. En concret, l'any 2006, aquests pagaven entre 1.000 i 1.500 pessetes per metre quadrat, a més dels costos de jardineria, vigilància i il·luminació que paguen conjuntament tots els llogaters.

➤ Desperfectes causats per la **PLUJA** als comerços de la Plaça Cívica.

per tal de poder-hi edificar comerços i serveis a sobre. Durant aquesta millora, també es va aprofitar per reforçar l'estructura inicial, articulant l'espai de la plaça en quatre nivells de terrasses unides per rampes i escales. Aquest disseny ha provocat desnivells que faciliten la formació dels molestos bassals.

Què passa quan plou?

Els estancaments d'aigua a la plaça no només afecten als estudiants, sinó també als comerciants. Durant les fortes pluges que va haver-hi el juny de l'any passat, la farmàcia de la Cívica va quedar inundada, fet que va causar una despesa per desperfectes que ascendia a 4.000 euros. Segons el

farmacèutic, no era el primer cop que passava això, problema que atribueix als desnivells i a la incorrecta canalització d'aigua. També la botiga Camdem s'ha vist afectada pel mateix problema: l'aigua ha inflat el parquet, que ha quedat malmès. L'Òptica Universitària, situada al costat, també ha sofert desperfectes pels mateixos motius.

Tot i aquests danys, ningú se n'ha responsabilitzat de forma directa. Segons les empreses constructores i Fabré & Torras, els arquitectes associats encarregats del projecte, desconeixen aquests fets i creuen que la responsabilitat del manteniment de la plaça, avui dia, recau en la Unitat d'Arquitectura i Urbanisme de la UAB, organisme que s'encarrega de vetllar pel bon estat de

les infraestructures del campus. No obstant això, des d'aquesta unitat atribueixen els problemes a causes "purament climatològiques" i no consideren que el problema sigui tan "greu" com per haver de fer un informe i millorar l'estructura. És per això que no s'ha plantejat cap tipus de reforma i quan hi ha problemes és el servei de manteniment qui se n'encarrega.

Per tant, mentre ningú assumeixi les responsabilitats, estudiants i docents continuaran xopant-se els peus amb els tolls i els comerciants hauran de seguir arreglant els desperfectes del mobiliari.

➤ **Andrea Aliau**
Sílvia Alarcón

Una manera revolucionària de visionar el teatre i el cinema

Un centre de recerca de la UAB ha desenvolupat un sistema únic de subtítols i descripcions per cine i teatre. El resultat és la possibilitat de veure una obra en desenes d'idiomes.

El Centre d'Accessibilitat i Intel·ligència Ambiental de Catalunya (CAIAC) ha creat un sistema de subtítols que promet revolucionar el teatre i el cinema. La idea és apropar les pel·lícules a persones amb discapacitats visuals o auditives i a estrangers que tinguin dificultats per aprendre el nostre idioma.

La tecnologia al servei de l'accessibilitat

Fa dos anys, el CAIAC va començar a treballar en un projecte per fer les sales de teatre, els auditoris i els cinemes més accessibles. L'objectiu era

passar d'una possibilitat de subtítols a desenes de possibilitats. El centre sempre ha tingut clar que havia de crear un sistema que comptés amb cinc característiques clau: independència de fabricants en matèria de *software* i *hardware*, suport multilinguatge, xarxa inalàmbrica, sistema d'àudio i, molt important, que fos econòmicament viable.

El resultat és un sistema de distribució de missatges, subtítols i audiodescripcions multilingüe i multiplataforma. La xarxa que ha dissenyat el CAIAC no requereix cables i empra un *hardware* tan comú com és un telèfon mòbil An-

PATRICIA BAZAGA

➤ El sistema integra les persones amb **discapacitats** i posa la cultura a l'abast de qualsevol que tingui un dispositiu mòbil Android

➤ La Facultat de Traducció i Interpretació, el CAIAC i la Unitat d'Estudiants i Cultures han **col·laborat per adaptar** el cinema de la plaça Cívica

➤ La sala de cinema està **ADAPTADA** per discapacitats.

droid. A més a més, tots els *softwares* utilitzats són lliures, amb excepció de la part de síntesi de veu. En aquest cas, el CAIAC té un conveni amb l'empresa Verbio Technologie, la qual els ha cedit de manera gratuïta una llicència per a l'ús d'un sintetitzador de veu professional.

El sistema en sí té bàsicament tres parts, la primera consisteix en una aplicació desenvolupada pel CAIAC la funció de la qual és crear els continguts, és a dir, els subtítols i les audiodescripcions. La segona part del sistema és l'aplicació que permet llençar els subtítols. El *software* envia els subtítols o les descripcions als dispositius mòbils Android a través d'una xarxa inalàmbrica. Finalment, la tercera part és la recepció d'aquests continguts. Per fer-ho els usuaris hauran de connectar-se a una xarxa *wi-fi*, descarregar l'aplicació,

que és gratuïta, i gaudir dels subtítols que hagin escollit.

Fora les barreres lingüístiques

Amb aquesta tecnologia ja no hi haurà barreres a les sales de cinema i als auditoris de teatre. Si tenim en compte el moviment de persones al món actual és justament el que necessitàvem. Podríem anar a Broadway a Nova York i seleccionar els subtítols en català. A més, el sistema integra les persones amb discapacitats i posa la cultura a l'abast de qualsevol que tingui un dispositiu mòbil Android.

Segons Javier Serrano, professor titular de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria de la UAB i membre de recerca del CAIAC, "les perspectives són molt bones".

L'Autònoma de Barcelona compta amb un projecte d'Infoaccessibilitat pels seus auditoris. Consisteix en un per adaptar les instal·lacions a persones amb discapacitats auditives o visuals. Tenint en compte el fet que el CAIAC estava treballant en alguna cosa similar, l'administrador de l'edifici d'Estudiants, Manel Ebri, va decidir que era l'ocasió perfecta per fer accessible la sala de cinema de la plaça Cívica. "Es tracta d'aprofitar per nosaltres, per al nostre cinema el que el CAIAC està fent en altres teatres i auditoris", explica Ebri. La feina d'adaptar aquesta sala de cinema ha comptat amb la col·laboració de la Facultat de Traducció i Interpretació, el CAIAC, i la Unitat d'Estudiants i Cultures.

➤ **Stella Aguiar, Nuria Torres**

➔ **COLUMNES**,
Andreu Alfaro Hernández (1999),
situada a l'entrada sud
del Campus de Bellaterra.

El campus, un museu a l'aire lliure

➔ **Text: Gemma Domínguez i Laia Nonell**
Fotos: Laura Domínguez

Entre edificis de facultat, gespa amb estudiants prenent el sol, o en un entorn blanc quan l'hivern ens sorprèn amb nevades; resten quietes i serenes.

De ferro, de bronze, de granit, de basalt, amb formes i colors diversos i creades per diferents artistes contemporanis es reivindiquen des de tot el campus les escultures del patrimoni artístic de la UAB.

Sovint passen desapercebudes, però la Universitat Autònoma de Barcelo-

na exposa al campus una quinzena d'obres de diferents artistes com Perejaume, Andreu Alfaro, Agàpit Borràs o Beverly Pepper. Algunes de les peces són propietat de la UAB, d'altres són fruit d'un acord entre la Universitat i el Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA) pel qual es cedeixen

➔ **LIVE BAC!**, Agàpit Borràs i Plana (2004), situada a l'entrada de la Facultat de Ciències Polítiques i de Sociologia.

➔ **FLAT GENESIS**, Beverly Pepper (1986-1999), situada davant l'Escola de Postgrau.

➔ **PIANO TRACK**, Jordi Benito i Verdaguer (1990), situada a l'accés a l'entrada de l'edifici de Rectorat.

➔ **ENCLAVAMENT DE BELLATERRA**, Perejaume (2007), situada a l'espai ubicat entre la riera de l'eix central i la Facultat de Dret.

algunes escultures durant cinc anys de forma prorrogable.

Les Columnes d'Andreu Alfaro Hernández, són l'obra més emblemàtica i tot un símbol de l'Autònoma. Les quatre columnes de granit, d'entre 25 i 40 metres, regeixen l'entrada al campus per carretera des de 1999, i volen

representar la unió entre la comunitat universitària catalana i la natura, la ciència, l'art i la identitat.

Al bell mig del campus, a l'entrada de la Facultat de Polítiques, hi ha l'escultura més reivindicativa: *Live Bac!*, obra d'Agàpit Borràs. Al panell informatiu s'hi pot llegir una nota de

l'autor: "Els imperis són el principal factor d'inestabilitat arreu del món. La pell dels imperis sempre és vermella i tacada de sang bruta, greixosa i aspre. Suau i enganyosa per dins, t'abraça, però et controla".

L'Enclavament Bellaterra és l'obra més curiosa, perquè només se'n pot veure

➤ **ARS LONGA
VITA BREVIS,**
Miquel Navarro
Navarro (1989),
situada a la Plaça
Cívica, a prop
del pont d'accés
a la Biblioteca
de Ciències
Socials.

➤ **SOLA I,**
Pablo Palazuelo
de la Peña (1994),
situada a la Plaça
Cívica, davant
la Biblioteca de
Comunicació
i Hemeroteca
General.
Al centre, detall
de les columnes
d'Alfaro

➤ **EL REI
I LA REINA,**
Xavier Corberó
i Olivella (1987-
1988), situada a
la Rambla Nord,
davant la Facultat
de Traducció i
Interpretació.

➤ **SIGNAL HOME,**
Miquel Valdasquin,
Rosario Plate i Cristopher
Hafner (1992), situada
a l'entrada principal
de la Facultat
de Filosofia i Lletres.

una part. Aquesta obra de Perejaume és un cargol metàl·lic de bronze d'un metre i mig d'alçada i 90 centímetres de diàmetre, quan es va instal·lar es va clavar al terra. Així doncs, queda a la superfície la part superior, on s'hi va grabar una inscripció que diu: "Mantingueu ferm el lloc en el lloc. Prou de

desprendre. Feu fermança local en tot i per tot. Deixeu en terra la perfecció de la terra. No la vulgueu traslladar a cap més banda. Claveu-la bé allà on es trobi".

L'Autònoma vol donar a conèixer les obres que es poden trobar al campus i per això estrenarà un directori a la seva

pàgina web on s'informarà d'algunes dades com el material o la tècnica escultòrica usada per l'artista i, sobretot, on estan ubicades. Per les persones més interessades en l'art, l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallés ofereix una visita guiada pel campus de la UAB per conèixer les escultures que hi ha.

L'art de creure en un mateix

➤ DÍDAC FLORES
Estudiant i actor

“No es pot descriure una sensació més gratificant que la de pujar a un escenari i ser aplaudit per un públic completament entregat, entusiasmat, vivint en aquells moments només per l'espectacle que se li ofereix”. Així ho descriu en Dídac Flores, estudiant de primer de grau de Periodisme, actor del musical *Grease* i un dels tres guanyadors del programa *Buscant La Trinca*, de TV3, que tenia la finalitat d'escollir a joves talents que interpretessin la vida i les cançons dels vells components de La Trinca en un renovat i innovador musical. “La meua vida va canviar de forma considerable. Vaig passar de ser una persona d'institut, a ser televisivament conegut”, assegura el jove actor.

Si li preguntem per la seva vessant d'intèrpret, la jove promesa assegura que

el cinema i el teatre tenen una màgia diferent. En ambdós casos però, se sent molt còmode. “Al teatre existeix la màgia del directe, però trobar-me davant d'una càmera és més íntim i natural, tot té el seu encant”. En Dídac també afirma que el fet de treballar amb professionals és indispensable per aprendre i créixer com a artista, no obstant, assegura que el secret de l'èxit rau sobretot en confiar en el propi talent. “Has de creure en tu mateix, perquè si no ho fas tu, no ho farà ningú”.

En Dídac es descriu com una persona oberta i amb ganes de superar-se. “La persona que es prepara, que lluita pel que realment vol i que es supera cada dia aconsegueix els seus objectius”. Ell és un clar exemple, ja que, tot i què li resulta molt difícil compaginar els estudis

de Periodisme amb els assajos de vuit hores i les actuacions del musical, no té la intenció de renunciar a la seva ambició periodística. A la pregunta de quin és el seu referent professional, l'intèrpret declara que no en té cap de concret. “De qualsevol persona, sigui professional o no, es pot aprendre alguna cosa molt profitosa. La clau és saber-ho apreciar. Hem de viure el present i ser com som”, respon ben convençut.

Així és com en Dídac Flores ens explica els seus somnis, ambicions, la seva determinació i les seves ganes. Ell, com a intèrpret, creu en la màgia, en la persistència, en l'aprendre de qualsevol situació i en tenir sempre ganes de tirar endavant.

➤ Carmen Segura i David Torrens

Sirtus

L'HOTEL CAMPUS ofereix a la comunitat universitària, als seus restaurants:

Howard Hughes et Williams et al. 1971

Els preus indicats es troben dins del límit de justificació de despeses premarquades i per interaccions inicials de la UAR.

Vila Universitària
Campus UAB - 08193 Bellaterra
ICerdanyola del Vallès - Barcelona
Tel 93 580 83 53 - Fax 93 580 89 78
comercial.hotel/campus@uab.cat
www.hotelcampus.uab.com